

Отворено писмо до Собранието на Република Македонија

Во врска со Предлог за покренување на граѓанска иницијатива за предлог Закон за изменување на Законот за работни односи, поднесен на 25.10.2016 од група граѓани

Почитувани пратенички и пратеници,

Платформата за родова еднаквост, во која членуваат 22 организации и мрежи, го поздравува отворањето на прашањето за измени на Законот на работни односи, кој во голема мера третира прашања од интерес за правата и статусот на жените и родовата рамноправност. Истовремено, ја поздравуваме отвореноста на Собранието да дискутира за потребата од законски измени поттикнати од граѓански иницијативи.

Сепак, сакаме да укажеме на неколку аспекти кои се од суштинско значење за демократските процеси, начинот на креирање политики и носење на одлуки.

Најпрво, бараме почитување на законски пропишаните процедури за прифаќање и разгледување на граѓански иницијативи кои се однесуваат на измени на закони. Според Член 67 од Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните, Парламентот е надлежен да ја утврди пред сè уредноста на поднесената иницијатива без да навлегува во материјална расправа за истата. Сметаме дека од формално - правен аспект овој член не се испочитува во целост во расправите на Комисијата за политички систем и односи меѓу заедниците (одржана на 06.06.2017) и Законодавно-правната Комисија (одржана на 07.06.2017) заради навлегување во материјална расправа која понатаму доведе до реакции во јавноста на различни засегнати страни. Доколку се навлегува во материјална расправа на предложената иницијатива тогаш не смее да отсуствува расправа пред сè во дел од комисиите кои се појавуваат како матични за дадената проблематика.

Почитувањето на пропишаните законски процедури од сите надлежни органи и институции е исклучително важно заради обезбедување на партиципативност на сите засегнати страни и транспарентност на процесот на носење на одлуките кои гарантираат подобри законски решенија.

Дополнително, сакаме да нагласиме дека материјалната расправа за прашањето кое го третира граѓанската иницијатива не смее да се одвива во услови на неформирани работни тела во чија надлежност се законите кои ги уредуваат прашањата на отсуство од работа заради бременост, раѓање и родителство. Бараме во најбрз можен рок да се формираат сите работни тела, особено Комисијата за еднакви можности на жените и мажите, со паритетно учество на пратеници и пратенички (сооднос 50%/50%), каде ќе може да се отвори широка дебата за унапредување на законите кои ги уредуваат прашањата на отсуство од работа заради бременост, раѓање и родителство.

Истовремено сакаме да истакнеме дека при носењето на законски решенија кои ги уредуваат овие прашања треба да се почитуваат генералните принципи поврзани со европските директиви за недискриминација и родова еднаквост, како и предизвиците на македонскиот контекст.

На крајот, бараме од Собранието на Република Македонија при измени или носење на законски решенија кои задираат во правата на жените и родовата рамноправност задолжително да се разгледуваат од Комисијата за еднакви можности на жените и мажите со гарантирано учество на експертите и граѓанските организации кои работат на овие прашања. При тоа, одлуките треба да се носат врз основа на аргументирани анализи и исцрпни дебати кои ќе водат кон најсоодветни законски решенија во корист на граѓанките и граѓаните, а соодветствуваат на комплексноста на материјата која ја регулираат законите.

Очекуваме дека овие наши барање ќе бидат земени предвид и Платформата за родова еднаквост како консултативен механизам со граѓанските организации ќе биде активно вклучена во расправите на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите и сите собраниски расправи поврзани со менување или носење на нови законски решенија и политики кои ги засегаат женските права и родовата рамноправност.

Со почит,

Платформа за родова еднаквост*

* Организации членки:

1. Tiiiiit! Inc.
2. Бори се женски
3. Женска граѓанска иницијатива АНТИКО
4. Здружение женски форум
5. Здружение за еднакви можности Семпер
6. Здружение за локален рурален развој
7. Здружение за унапредување на родовата еднаквост Акција Здруженска
8. Здружението за еманципација, солидарност и еднаквост на жените
9. Институтот за општествени и хуманистички науки
10. Коалиција „Сексуални и здравствени права на маргинализираните заедници“
11. ЛезФем
12. Мрежа за заштита од дискриминација

13. Национална мрежа против насилство врз жените и семејно насилство
14. Националниот совет за родова рамноправност
15. Организација на жени на град Скопје (ОЖС)
16. Организација на жените на општина Свети Николе
17. Организација на жените “Кумановка“
18. Реактор – Истражување во акција
19. ТАКТ
20. Хелсиншки комитет за човекови права на Република Македонија
21. Х.Е.Р.А. – Асоцијација за здравствена едукација и истражување
22. Хуманитарно Здружение „Мајка“